

Valtuustoaloite koskien julkisten hankintojen avulla töitä heikosti työllistyville

403/02.08.00/2021

Valtuusto 01.11.2021 § 69

Valtuustoryhmä 6/kehittäjät jättivät seuraavan valtuustoaloitteen koskien julkisten hankintojen avulla töitä heikosti työllistyville:

"Syyskuun työllisyyskatsauksen mukaan Sonkajärvellä oli tämän vuoden syyskuun lopussa 168 työtöntä työnhakijaa. Heistä 61 oli pitkäaikaistyöttömiä ja 103 yli 50 vuotiaita.

Julkinen hankinta on kunnan ostama tavara, palvelu tai urakka, joka itse tekemisen sijaan ostetaan, vuokrataan tai teetetään ulkopuolisella toimijalla.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Hankinnoista duunia - kehittämishankkeen (5/2015 - 10/2017) lopputulos oli, että julkisilla hankinnoilla voidaan luoda työpaikkoja heikosti työllistyville. Hankkeessa olivat mukana Helsingin, Vantaan, Espoon ja Oulun kaupungit. Yleisimmin hankkeen aikana työllistämisehtoa sovellettiin sosiaali- ja terveystalouden hankinnoissa, niiden lisäksi korjaus- ja rakennushankinnoissa sekä urakkahankinnoissa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on käynnistänyt hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelman ajalle 1.8.2020-31.10.2022. Kyseessä on työ- ja elinkeinoministeriön ja Kuntaliiton yhteinen hanke. Sen tavoitteena on mm. lisätä hankinnoilla työllistämistä valtakunnallisesti ja levittää sitä mahdollisimman laajalle julkisen hankintatoimen alueella.

Kunnalla on useita vaihtoehtoja ottaa huomioon julkisia hankintoja tehtäessä, miten sosiaaliset näkökohdat voidaan ottaa huomioon hankintojen eri vaiheissa, onko kyseessä esimerkiksi kilpailutusehto vai mahdollisuus saada pisteytyksessä lisäpisteitä.

Luonnollisesti aina on huomioitava mitä reunaehtoja hankintalaki sekä muut asiaan liittyvät lait asettavat vastuulliselle hankinnalle.

Hankinnoilla työllistäminen tarkoittaa, että julkinen hankkija liittyy tarjouspyyntöönsä ja hankintasopimukseensa työllistämistä koskevan ehdon. Työllistämisehdossa edellytetään, että valittu sopimuskumppani työllistää sopimuskauden aikana heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä, esimerkiksi pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä tai nuoria.

Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut kesällä 2017 oppaan sosiaalisesti vastuullisiin julkisiin hankintoihin. Siihen sekä Hankinnoista duunia- yhteishankkeen tuotoksiin ja Hankinnoilla työllistämisen vauhditushankkeeseen on syytä perehtyä lähdetessä rakentamaan Sonkajärven kunnan julkisiin hankintoihin sosiaalisia kriteereitä. Tärkeää on myös määritellä hankintojen minimisuuruusluokka, milloin työllistämisen toimintamallin hyödyntäminen tulee arvioida hankintaan liittyen.

Mallin käyttöönotto Sonkajärvellä olisi viesti sekä työnantajille että työnhakijalle.

kijoille siitä, että Sonkajärven kunnan tahtotila on vilpittömästi lisätä ja edistää työllistymisen mahdollisuuksia myös heikosti työllistyvien osalta. Kunnan näkökulmasta hankinnoilla työllistyminen on yksi tapa edistää työllisyyttä ja saada kokonaistaloudellisia säästöjä.

Esitämme, että Sonkajärven kunnan tulee ottaa käyttöön hankinnoilla työllistämisen toimintamalli omissa julkisissa hankinnoissaan aina sen ollessa mahdollista."